

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

17. An unus pro alio tam vivo quam mortuo satisfacere possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

to, quod ex opere operato operatur: illa verò à virtute poenitentiae tantum. Et hinc fit, quòd hæc impleta etiam in peccato mortali reviviscat, & suum effectum sortiatur remota fideione, seu accedente gratia, & recuperata charitate: non autem illa. Vide Navar. in *can. 1. n. 48. De poenit. Dist. 6.* ubi rationem reddit.

§. XV.

Per quam opera satisfiat, & de modo in satisfactione servando.

1. Satisfiat poenitens per bona opera, etiam non poenalia
2. Item per bona opera aliàs debita.
3. De modo servando in poenitentia imponenda.

1. Satisfiat verò poenitens per bona opera, non modò poenalia, sed etiam non poenalia. Nam & ditissimus ac liberalissimus potest satisfacere per elemosinam, & temperatissimus per jejunium; quorum tamen neuter ex talibus sentit poenam aut tristitiam, licet quo magis poenalia sunt, eo magis sint satisfactoria.

2. Rursus non tantum per opera bona alias non debita, sed & per aliàs debita, satisfacere quis potest, Navar. in *can. 1. De poenit. Dist. 6. n. 40.* & in *Manuali c. 26. n. 23.* Nec mirum, posse quem unico actu satisfacere duplici obligationi aut pluribus, cum unico jejunio satisfaciat quis vigiliæ & quatuor temporibus: unico sacro diei festo ac Dominico: unica recitatione officii beneficio & ordini sacro; & sic de similibus.

3. Quis autem modus in Satisfactione seu Poenitentia imponenda sit servandus, docet Conc. Trid. Sess. 14. c. 8. Cum enim Sacerdos simul sit constitutus Jdex & medicus, eique datur sint clavos ad solvendum & ligandum, curare debet, ut secundum mensuram delicti sit plagarum modus, *Deut. 25.* Ideoque diligenter perpendat necesse est quantitatem & qualitatem, aliasque circumstantias delicti, *cap. 3. Eccl. Deus 8. h. tit.* contritionem atque ætatem poenitentis, *can. De his, cum aliquot seqq. xxvi. q. 7. cap. 2. sup. De delictis puerorum, & similibus.* Item scientiam, veluti an amentis vel furiosus deliquerit, *can. Indicat. 3. q. 9. can. Si quis insanians xv. q. 1. au putaverit se delinquere, an non, l. fin. D. De ritu nupt.* Insuper sexum, *can. indignatur xxii.*

q. 6. ac conditionem, can. Qui compulsus xxii. q. 5. can. aut facta De poenit. Dist. 1. Præterea observare debet modum, tempus, locum, delinquendi voluntatem, propositum, eventum, cæteraque, quæ, ut delicta, ita & poenas delinquentium variant, *juxta l. Aut facta D. De poenit* nam, etiam his omnibus spectatis, lex civilis poenas arbitrat, *d. l. Aut facta: ut de his fufius Tholosan, Synag. juris universit. 30 à c. 2. usque ad 11. Navar. in can. Mensuram de poenit. Dist. 1.*

§. XVI.

An poenitens teneatur acceptare & adimplere poenitentiam sibi impostam.

1. Teneri acceptare & adimplere probatur.

1. Teneri poenitentem semper acceptare & adimplere poenitentiam rationabilem sibi impostam, nisi legitime commutetur, probatur *ex c. Omnis utriusque 12. h. t. Glor. in can. Contrarium De poenit. Dist. 5.* Ratio peti potest ex Conc. Trid. d. Sess. 14. c. 8. & *can. 13.* cum enim ibi dicitur, Sacerdoti datas esse claves, non solum ad solvendum, sed etiam ad ligandum, haud dubie poterit eis debite utendo obligare poenitentem ad rationabilem poenitentiam, pro peccato mortali impostam. Censetur autem rationalis, quæ cujuscumque statui & fragilitati congruit, etiam si non sit condigna.

Si tamen quis vellet omninò reservare poenam, in purgatorio persolvendam, suo judicio relinquendus erit, Navar. in *can. Consideret 6. poenit. se De poenit. Dist. 5. & can. Sacerdos eod. tit. Dist. 6.* ubi testatur hanc esse communem DD. sententiam in *c. Significavit 3. h. t.*

§. XVII.

An unus pro alio tam vivo quam mortuo satisfacere possit.

1. De fide est justum pro alio justo satisfacere posse.
2. Sacramentalis satisfactio per alium adimpleri nequit.

1. De fide est, posse unum justum pro alio justo satisfacere. Colligitur ex Symbolo Fidei, in quo confitemur communionem Sanctorum, id est, secundum omnium Catholicorum

rum interpretationem, omnium bonorum totius Ecclesiae, juxta illud Davidis Psal. 18. *Particeps ego sum omnium sumentium te, Domine. & custodientium mandata tua.* Confirmatur, quia ad *Ephes. 4. 1. Corinth. 12. ad Roman. 12.* omnes in Christo; singuli autem alterius membra. Etenim membra viva unius corporis & capitis se mutuo juvant, variosque labores, imò interdum sectiones & ulationes pro se invicem sustinent. Unde ad *Galat. 6.* dicitur *Alter alterius onera portate;* onera, inquam, non modò corporalia, sed etiam spiritualia.

Dixi, justum pro justo; quia ut aliena satisfactio proficit, debet uterque & satisfaciens, & is, pro quo satisfacit, esse in gratia & charitate: quia satisfactio unius pro alio admittitur, quatenusambo, sunt viva membra unius corporis Christi per gratiam & charitatem: & peccatum quamdiu manet, reddit impium incapacem remissionis poenae, pro peccato debitae.

2. Sacramentalis tamen satisfactio, cum sit pars Sacramenti, est actus personalis, qui proinde non magis potest per alium fieri, quam unus pro alio baptizari, confirmari, vel confiteri. Ideoque si quis in articulo mortis nequeat illam adimplere per seipsum, ab ea implenda excusatur; & si committat alteri, proderit, quidem illi, non tamen erit sacramentalis; multoque minus proderit, quam si ipsemet illam adimplevisset.

§. XVIII.

De Remissionibus seu indulgentiis.

1. *Indulgentia nomine quid hoc loco significetur.*
2. *Esse in Ecclesia potestatem concedendi indulgentias.*

Satisfactioni affinis est materia Indulgentiarum, quae hoc loco Remissiones specialiter appellatur; eum alias Remissio in genere sit liberatio ab aliquo onere inuncto vel injungendo.

1. Ubi illud quoque praemittendum est, Indulgentiam apud Latinos sumi interdum in malam partem, pro molli scilicet & delicata quadam permissione, ac nimia licentia; ut apud

Quintil. *Mollis illa educatio, quam indulgentiam vocamus, nervos omnes & mentis & corporis frangit:* & apud Plinium, *Vi simia catulos serena complexa necat, ita nonnulli parentes, immodico terga liberos affectu & indulgentia, corrumpunt illos.* Interdum in bonam partem; quandoque vero pro remissione culpae, qua Deus multum de iure suo remittit, ut *Iudith. 8. Indulgentiam ejus fusti lacrymis postulemus:* quandoque pro remissione poenae peccato debitae; juxta illud *Esai. 6. Misit me ut modorem contritis corde, & predicarem capivis indulgentiam.* Quo modo & in foro extero remissionis poenarum vocantur indulgentiae. *Indulgentia, inquit Imp. quos liberat, notat, nec infamiam criminis tollit, sed poena gratiam facit, l. ult. C. De generali abolitione.* Ad cujus exemplum poenarum temporalium in foro conscientiae debitaram remissio rectè dicitur indulgentia. Et his duabus posterioribus significationibus accipitur Indulgentia *hoc t. Decretal.* Hic autem agemus de ea secundo postremam significationem, non quidem quomodolibet, sed prout sumitur pro condonatione poenae temporalis, Deo debitae, pro peccato jam remisso, quoad culpam, extra sacramentalem abolitionem facta seu concessa à Praelato Ecclesiae, ex thesauro ipsius Ecclesiae. Nam licet per contritionem & confessionem Sacerdoti factam deleatur culpa peccatorum: remanet tamen poena temporalis, in quam aeterna commutatur, subeunda, ut antè diximus, & patet ex *can. Se peccatum De poenit. Distinct. 1.* Haec autem per remissionem & indulgentiam extinguuntur.

1. Esse verò in Ecclesia hujusmodi potestatem concedendi indulgentias patet ex *cap. Cum ex eo 40. hoc tit. Extravag. Unigenitus cod. ex Concil. Trident. Sess. 21. cap. 9. & sess. 25. in Decreto De indulgentiis:* ex Scriptura item facit, *Matth. 16.* illis verbis, *Tibi dabo, claves regni caelorum:* & aliis quibus Christus promisit Petro, ejusque successoribus, claves regni caelorum unaque cum clavibus amplissimam potestatem tollendi impedimentum ingressus in regnum illud: cujusmodi haud dubie est non solum culpa, sed etiam reatus poenae Rursus *Matth. cap. 18.* illis verbis, *Quaecunque solveritis super terram &c. & Ioan. 20. Quorum remiseritis peccata &c.* Quibus concessa est Apostolis omnibus